

Dobrega četrť stoletja pod platneno streho

Skupni tabori mladih planincev Savinjskega MDO

✍ in 📷 Manca Čujež

26 let je obdobje, ko dete iz plenice zraste v klenega planinca, ko se udeleženec tabora prelevi v planinskega vodnika, ko si kot vodnik pozneje nostalgčno ogleduje fotografije z začetka svoje planinskovzgojne taborske poti in ko taborska kuharica zamenja že lepo število kuhalnic. Ravno takšno obdobje, torej leto več kakor četrť stoletja, že s polnimi pljuči dihajo tabori mladih planincev Pokrajinskega odbora mladinskih odsekov Savinjskega meddruštvenega odbora (MDO), ki so zrasli iz taborov planincev pionirjev Savinjskega MDO.

OD LOGARSKÉ DOLINE DO DOVJEGA

Zibelka skupnih taborov mladih savinjskih planincev je Logarska dolina, ki jo je leta 1983 na pobudo Milana Polavdra, 'očeta' in neutrudnega

vodje planinskih taborov, prvič doletela čast sedmih enotedenskih izmen 13 planinskih društev iz Savinjskega MDO. Logarska dolina je gostila tabore tudi naslednja tri leta, leta 1987 pa se je planinski živžav preselil v Zadnjico in leto pozneje v Tamar. Zgornje Jezersko, najpogosteje izbrana lokacija za tabor, je bilo taborsko zavetišče v letih 1989 in 1990, leto pozneje pa je vojna prekinila tradicijo, ki osnovnošolcem ponuja nekoliko drugačen počitniški teden. Leta 1992 je 'padla' Kamniška Bistrica, skupni tabori pa so svoj deseti rojstni dan praznovali leta 1994 na Zgornjem Jezerskem. Enajsti tabor je bil spet v Kamniški Bistrici, dvanajsti pa na Pokljuki. V tem času so se skupni organizaciji taborov pridružila nova planinska društva, tako da so se tabori razvlekli čez dobršen del poletja. Leta 1996 je platnena streha

Gasilska po planinsko na Prehodavcih, »Zadnjica 1987« FOTO: ARHIV MILANA POLAVDRA

Tihožitje po vrnitvi s ture

spet zrasla na Zgornjem Jezerskem, leto pozneje prvič na Koroškem, v Koprivni. 15-letnico taborov je leta 1998 gostilo Medvodje, 16. tabor pa je zaživel v Podvolovljeku, ki je bil hkrati odskočna deska za mladinske tabore, ki jih od takrat naprej obiskujejo dijaki, študentje in drugi po srcu mladi planinci. Leta 2000 je planinska družčina 'okupirala' Završnico, naslednji dve leti pa se je zbujala z razgledom na Triglav na Dovjem. Jubilejni 20. tabor leta 2003 je potekal v Kamniški Bistrici. Leta 2004 so si planinci izbrali še nepoznani delček Slovenije – Lokve v Trnovskem gozdu. Naslednje

Milan Polavder (PD Zabukovica), 'oče' in dolgoletni vodja taborov mladih planincev SMDO, ob zaključku Pionirskega planinskega tabora 'Logarska dolina 1984': »Tabor je po mnenju vseh odlič-

no uspel. Imeli smo zelo lepo vreme, le v začetku smo imeli precej hladne noči. Po številu vseh planiranih aktivnosti smo plan presegle. Mladi planinci so bili z življenjem v taboru zadovoljni, prav tako tudi vodstvo. Problemov z zdravjem otrok ni bilo, nekaj žuljev smo takoj sanirali. Poškodb in nesreč na turah ni bilo. Poleg že prej omenjenih predavanj smo mlade planince na turah opozarjali na varno in pravilno hojo, favno

leto je spet prišla na vrsto Koroška, tokrat Bistra, v letih 2005 in 2006 pa so se savinjski planinci v spomin na dobre stare čase vrnili na Zgornje Jezersko. Četrto stoletje pod platneno streho so lani praznovali v kraljestvu kralja Matjaža v Podpeci, letos pa so spet taborili na sončni strani Karavank – na Dovjem se je v devetih enotedenskih izmenah zvrstilo okrog 450 udeležencev in 120 spremljevalcev iz 18 planinskih društev, ki delujejo pod okriljem Savinjskega MDO.

RAZKOŠJE TOPLE VODE

V vseh teh letih, ko so gojzarji zmleli zavidljivo število višinskih metrov, so tudi tabori doživeli precejšen napredek. Tistega v kuhinji so še posebej veseli taborski kuharji, saj so od navadnega kurišča prešli na štedilnik na trdo gorivo, zadnja leta pa v kuhinji pod šotorom za vedno lačne želodčke kuhajo na plinskem štedilniku. Razcvet so doživele tudi sanitarije: stranišče na 'štrbunk' so zamenjala kemična stranišča, montažna kopalnica pa je že prav luksuzna, saj zadnja leta ponuja celo toplo vodo in spomin na čase, ko ti je zaradi ledene vode ob tuširanju zastal dih – ali pa se preventivno raje nisi stuširal – je le še nostalgija. Stalnica pa so postali večpreklatni vojaški šotori, ki jih zaradi priljubljenosti in družabnosti niso uspeli izpodriniti niti poskusni majhni taborniški četverčki. Tako vsako leto na planinskem tabornem prostoru zraste pravo malo 'vojaško oporišče', v katerega otroška razigranost vdihne pravi planinski duh.

in floro, nevarnosti v gorah itd. Nad Okrešljem smo na snegu varovali s fiksno napeto vrvjo in cepini. Otroci so bili navdušeni nad večernim in jutranjim dežurstvom (21.–22.00, 22.–23.00 in 5.–6.00). Umivalnico in WC so čistili dežurni pionirji najmanj dvakrat na dan (zjutraj in zvečer). Vodstvo tabora je vsak dan ocenjevalo urejenost šotorov, podeljevali smo prehodno zastavico in na koncu tabora nagradili najboljše urejen šotor. Mladi planinci so sami sestavili himno tabora, se naučili precej planinskih pesmi, pisali spise o taboru ipd. Vsi skupaj smo skrbeli za čistočo v taboru in na vseh turah. S prehrano v Domu planincev in z osebjem v njem smo bili letos zelo zadovoljni (lansko leto ni bilo tako). Ob koncu tabora 1. izmene lahko ugotovimo, da smo bili vsi zelo zadovoljni in da bomo v prihodnje z organizacijo tabora še nadaljevali.«

Kopalnica z razgledom

ZABAVA POD ZVEZDAMI

Druženje v objemu narave je poleg 'kolenogriženja' glavno vodilo taborov mladih planincev. Priložnosti je daleč stran od televizije, računalnika in dolinske naglice več kot dovolj. Med planinskimi vzponi se mladi hribolazci med fizičnim utrjevanjem kalijo v složnosti, tovarištvu, spoštovanju in drugih planinskih vrednotah. Preostale taborske dejavnosti, od raznih družabnih iger, iger brez meja in hudomušnih izborov (npr. za mis in

mistra tabora, Alenčico in kralja Matjaža, Mojco in Kekca, sanjsko žensko, glupo čupo, prvega osla v riganju ...) do športnih tekem in ustvarjalnih delavnic, v njih prebudijo ekipnega duha, večeri ob rdeče-rumenem plesu tabornih ognjenih zubljev pa so sploh razred zase. Brenkanje na kitaro se uglesi z oglašanjem čričkov, zraven pa mladi pritegnejo zimzelene napeve in recept za dobro zabavo pod zvezdami je že spisan. V sen pod platneno streho v topli spalni vreči jih

Uroš Kuzman (PD Velenje), predsednik Mladinske komisije PZS, o poslanstvu planinskih taborov: »Planinstvo je zelo zanimiv 'biznis'. Zdi se, da se ga otepaš z obema rokama in še kakšno

nogo, a v resnici te vleče in vleče vse globlje in globlje, dokler te vrtinec čustev popolnoma ne zastrupi. Spomnim se, da smo kot udeleženci planinskih taborov dan za dnem upali na slabo vremensko napoved, zaradi katere bi lahko jutro prespali v toplih spalkah. A kot zakleto, danes stojimo na drugi strani in se jezimo na naše taboreče, ki jim prav nič ni do jutranje telovadbe. Niti sam več ne vem, kdaj je gramofon obrnil to ploščo, a vem, da melodija niti za hip ni potihnila.

Suhoparno korakanje po sivem pobočju gorskega očaka postane popolnoma drugo doživetje, če te v taboru pričakujejo šotorska platna, na ognju pečene hrenovke, od petja razvneti grla in nepozabna doživetja, začinjena z nekaj zobne paste v zadnji noči. Zadeve bi se lahko lotili tudi drugače in si priznali, da gre pri taboru za zaključeno obliko vzgojno-izobraževalnega procesa, ki na enovit način zaokrožuje celoletno planinsko dejavnost in je zaradi svoje zaključene oblike popoln planinski dogodek, ki poleg primarne ljubezni do gora v udeležencu prebudi tudi občutek pripadnosti in željo po soustvarjanju te kulture. A če raje ostanemo pri hrenovkah in zobni pasti – vsak planinski tabor je preprosto novo, divje doživetje, katerega spomini te vsako leto znova privabijo v objem gora. Tudi takrat, ko nisi več udeleženec, saj ob pogledu nanje želiš podoživeti vsaj delček svoje mladostne norosti.«

zazibljuje pravljice za lahko noč, neutrudno 'žaganje' 'sospavačev' ali pa klepet, ki v velikih šotorih zamre pozno, pozno ... in tke prijateljstva, zaradi katerih se ob odhodu domov v očeh zaiskri tudi kakšna solzica. Svoje povedo tudi planinske poroke, ki nekatere iz taborske simpatije celo prerastejo v dolinsko zvezo, druge pa ostanejo zasanjan spomin na tisto hribovsko poletje.

NI POČITNIC ZA RADOVEDNE MOŽGANE

Kljub počitnicam male glave cel teden radovedno srkajo novo, planinsko začinjeno znanje. Poslušajo predavanja iz planinske šole (od zgodovine planinstva, prve pomoči, planinske opreme in prehrane v gorah do zavarovanih rastlin, gorske pokrajine in vremenoslovja, pa še kaj vmes), utrjujejo znanje orientacije, spoznavajo delo gorskih reševalcev, alpinistov, lovcev, vodnikov reševalnih psov ... in se učijo planinske vozle. Da seme modrosti pada na plodna tla, dokazujejo kar sproti – na lovu za skritim zakladom, na planinskem kvizu, pri plezanju na naravni steni in navsezadnje z vsakodnevnim planinskim sobivanjem z naravo. ●

Nina Gradič (PD Slivnica pri Celju), vodnica PZS, o odraščanju pod platneno streho: »Deset let sem imela, ko sem se prvič podala na planinski tabor. In tudi približno deset nas je bilo iz PD

Slivnica pri Celju, ki smo se pridružili planincem iz Zabukovice – na Jezerskem. Spomini od takrat pa se že mešajo s kasnejšimi tabori v Kamniški Bistrici ter ponovitvami na Jezerskem in mi hodijo naprej kot strgani koščki – ampak prosto po Predinu so ti koščki še kako celi: dekleta z dudami, disko podnevi, zadrega, ker nimam prave obutve, prva ljubezen, hm, ampak ta varuje na poti na Ledine skozi Žrelo mojo prijateljico – no, vsaj pred mano hodita ... Potem pa moji leni prijatelji, ki jim je hoja v hribe pač nujno zlo taborov in si izmišljajo razne slabosti, da lahko ostanejo v taboru – in jaz bolj kot ne osamljena v svoji želji po čim več hribih in čim daljših poteh, pred njimi pa se seveda delam hribovsko hladno. Smo si pa enotni v mazažu z zobno pasto (ne bi o tem, kje vse), v pretakanju vode ob spečih prijateljih ... Pa naš Soški,

RECEPT:

KAKO DOBITI MLADEGA PLANINCA

Sestavine: Zobna pasta, vodni balončki, voda, žoga, okrogla palica, lopar.

Priprava: Vse punce morate nujno imeti sestavine, ki so napisane. Same ne smete nikoli letati za fanti, lahko pa jim kakšno zagodete.

Ponoči: Potiho se prikradeš v šotor, tako da te nihče ne sliši. Izbereš še nekaj kolegic, ki ti bodo pomagale pri akciji. Imeti moraš veliko zalogo zobne paste in palic ali loparjev. Z zobno pasto jih namažeš po obrazu in oblačilih. Če se zbudijo, jih večkrat udariš s palico ali loparjem (pa bolj nežno).

Podnevi: Pripraviš si vodne balone in jih napolniš z vodo. Fantu se prikradeš za hrbet in mu vržeš balon. Če to še ni dovolj, mu vržeš še žogo. Tako te bo stoddostno spoznal in se zaljubil vate.

*Tanja Kavšak, Darja Ježovnik, Nika Pukart;
19. tabor mladih planincev Dovje 2002*

ki našo željo po 'kaladontanju' poteši tako, da ga lahko namažemo od glave do peta – podnevi, prostovoljno, hm, ampak to ni tako zanimivo ... U, pa tisti odurni smrad iz stranišč na štrbunk in nastiljanje s smrekovimi vejami, da malo bolj diši ... Pa avtobus staršev, ki nas pridejo obiskat na Jezersko – a smo jih različno veseli – odvisno od stopnje zabredlosti v tisto čudno teto – puberteto – predfaza želi s starši kar domov, najvišja stopnja pubertetnikov pa si obiska staršev sploh ne želi. Dragi starši – upam, da nam odpuščate ta greh! Pa Saši in njegova kitara in horda mladih planincev (beri planink), ki se topijo ob njegovem petju.

In zdaj, ko sem tako že vsaj desetič na drugi strani in me starši na tabor ne hodijo več obiskovat? Isto, isto, isto ... Toliko enih bolečin ob vzpenjanju, a na koncu tako veliko zadovoljstvo! Toliko mladostne razigranosti in nagajivosti – no, pa ne le pri mladih planincih ... Stranišča pa še vedno smrdijo – pa ne po tistem kot včasih, ampak po tistih nos parajočih dezinfekcijskih sredstvih ... Pa še to – zanimivo, nisem se spomnila na umivanje v taborih, brrr, včasih ledena voda, zdaj vroča, ampak umivanje sploh ni prva asociacija ob obujanju spominov na tabor – ne pred dvajsetimi leti ne sedaj ...«